AYDEDE

Cumartesi 3 Temmuz
No. 91 — 17
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar siyasî hoşsohbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 96/2, TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis Tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon: 25100 — Posta Kutusu: 816

SUDA NAKIŞLAR

Temmuz ! Bize ve Dünyaya hayırlı ol !

Temmuz milletlerin tarihinde unutulmaz hatıralar bırakan bir aydır; çoğunda dönüm noktasını teşkil eder. Büyük inkılâplar ve hattâ ihtilâller çok defa bu ayda patlak vermiş, şiddetlenmiş yahut da sona ermiştir.

Başka ayların karnında müddetini dolduran müthiş hâdiseler Temmuzda doğar. Temmuz, bir ayaklanma, bir kabından taşma, fırlayıp yayılma ayıdır.

Birçok köhne rejimleri ve hükûmetleri yıkan, siyasî ve içtimaî teşkilâtı altüst eden, çürük uzuvları sürüp götüren şaka götürmez ayın adı Temmuzdur.

Öyle olmakla beraber Temmuz, daha ziyade hürriyet ve istiklâle kavuşturucu mübarek bir aydır da... Fransız, Amerikan ve başka birkaç millet istibdattan veya istilâdan bu ayda kurtulmuş, boyunduruğu bu ayda atmıştır. Eğer sonunu iyi idare edebilseydik 23 Temmuz bizim için Fransızlarla Amerikalılarınki kadar bütün millî duyguları taşdıran, hiç bir sayılı günün küsufa uğratamadığı bir şenlik yurdu.

Adını bile anmıyoruz. Hah, şu yenisini bulunca eskisini unutmak, unutturmak âdetimiz!

Temmuzdan kargaşalıklı, kanlı, lâkin netice itibariyle bazan da hayırlı hâdiseler beklenebilir. Öyle olduğu için de her millet ve her hükûmet Temmuza karşı - belli etmemekle beraber - için için hassastır.

Bu sene Temmuz ayına haricî siyaset bakımından Yugoslavya meselesinin hiç beklenmedik bir safhasiyle giriyoruz. Bu nedir? Rus işgalini büsbütün sağlıyacak bir madde var mıdır? Yoksa gerçekten yeni bir şuur başlangıcı mıdır?

Temmuzun bir çocuk mu yahut tosuncuk mu doğuracağını yakında göreceğiz.

Dahilî işlerimiz bakımından ise bu Temmuz, kucağımıza bir Seçim Kanunu verecek.

Nar topu gibi bir yavru mu?

Adam olacak çocuk sesinden bellidir, derler. Kanun tasarısının manzarası da, ufuklarımıza akseden sesi de bizde bu iman ve kanaati hasıl etmedi.

Halbuki hakikî hürriyete, halis demokrasiye ve dürüst parti hayatın.. bu yavrunun arabasını önümüze katmış halde gidebiliriz.

Veya gidemeyiz. Belki de daha kötüye gideriz.

Temmuz ! Bize ve dünyaya hayırlı ol !

AYDEDE

Seçim Kanunu üzerinde iki partinin anlaşmaları için Meclis yaz tatilini geri bıraktı (Gazeteler)

— Hükûmet halkın dertleriyle ne zaman meşgul olacak?
— Hele dur bakalım, evvelâ kendi dertlerini halledebilsin de..

Şekercide şeker lüks, Evde şeker ihtiyaçtır !

Bir habere göre İstanbulluların şeker istihkakı 1 buçuk kilo yerine 1 kiloya indirilecek ve bundan yapılan tasarruf (!) ile imalâtçuların, yani şekercilerle baklavacı ve sairecilerin istihkakı arttırılacaktır.

Bu suretle şekercilerle şekerli maddeler satan dükkâların vitrinlerinde eski şatafat ve eski imrendirici manzara devam edecek. Paralılar pahalılığına bakmadan boyuna çikolata, karemelâ, baklava alıştıracak; parasızlar evde şeker darlığı çekecek.

Hep gösteriş ve haricî manzarada süs merakı !

Şu darlıkta bazı şekerci vitrinlerine bakınca sanki kabahat bizim imiş gibi yüzlerimiz kızarıyor. Şekercide şeker lükstür. Şekeri bol ve ucuz almak şartiyle şekerden ve dükkâncı tatlısından vazgeçilebilir. Akide ile lokumdan başka mamûl şeker nevilerini durdurmalıyız. Ötesi lükstür; toz şeker ise evde ihtiyaçtır !

Tehlikeli Hastalar

Bir Amerikan askerî hastahanesinde genç ve güzel bir hastabakıcı, karyolada üç dört askeri işaret etti ve arkadaşına mırıldandı :

— Asıl tehlikeli vakalar bunlar, çünkü tamamen iyileştiler !

Beklediğimiz Himmetler

Meclisin yaz tatiline karar vermesi üzerine şehrimizi teşrif buyuracak sayın mebuslara hükûmet yeni işlemeğe başlıyan motörlü treni tahsis etmiş !

Bu tahsisler, bu imtiyazlar ve halk zararına yaranmalar

NE ZAMAN ?

HANGİ REJİMDE ?

Sona erecek? Nakil vasıtalarında seçen, seçilene yerini vermeğe mahkûm mu?

— Mübarek öyle yapışıyor ki insan bir oturdu mu, istese de bir daha kalkamıyor !

BUGÜNLERDE !

OLUP BİTENLER

PAHALI HÜRRİYET

Bir Bulgar tayyarecisi 18 yolcusiyle memleketimize iltica etti. neşredilen haberlere bakılacak olursa bu iltica işi hiç de kolay olmamış. Tayyarenin içi muharebe meydanına dönmüş, tabancalar çekilmiş, yolcular tarafından pilotun biri öldürülmüş, biri de yaralanmış, Bulgar Hava Yolları Müdürü delik deşik edilmiş

Şu dunyada ne garıp işier oluyor ! Bizim tayyarelerimiz yanlışlıkla hudutlarını aştı diye Bulgarlar: "İçeri giremezsiniz!" diye tayyarecilerimizi şehit etmeğe kalkıyorlar; fakat yine o Bulgarlar Türkiyeye girebilmek, rahat bir nefes alabilmek için birbirlerini öldürüyorlar ! Tvekkeli dememişler : Bu etme, bulma dünyasıdır !

HAYIRDIR İNŞALLAH

Yeni Ticaret Bakanı kasaplık hayvan ihracı lehinde harekete geçmiş.. Henüz ihracat yapılmadığı, lâfı edildiği halde et fiatları 30 - 40 kuruş arasında artmış.

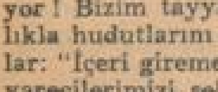

"Ya ihrac edilirse?!" demiyelim. O günleri inşallah görmeyiz! Yalnız kafamı bir nokta tırmalıyor; hani Hasan Saka, birinci Başbakanlığı sırasında şöyle demişti :

— Biz hayatı ucuzlatacağız diye bir vaitte bulunmadık.

Elhak, dediğini de yaptıydı. Acaba ikinci Hasan Saka kabinesi hayatı biraz daha pahalılaştırmak için kararlar mı alacak? Bu, ete ait havadisi okuyunca gözüm seğirmeğe başladı da !.

BİNİ AŞINCA

Gazetelerin birinde papuç kadar harflerle yazılı bir manşet : "Belediye iflâs halinde. Bütçedeki 5,5 milyon liralık açığın kapatılması için hükümete telgrafla müracaat edildi."

Aynı gazetenin on başka sahifesinde şöyle bir haber : "Belediye temizlik işlerine önem veriyor Temizlik amelesi 1200 den 1400 e, arazözler 3 den 6 ya, kamyonlar 14 den 34 e çıkarıldı."

Fena değil, hattâ mükemmel bile. Şehrimizin daha temiz olmasını hangi hemşehrimiz arzu etmez. Yalnız sırası mı? Evet. 5,5 milyonluk bir açık varken, bu açığın kapatılması mektupla değil de telgrafla hükümetten istenmişken sırası mı?

Doğru, borç bini aşınca, borçlu tavuk dolması yemeğe başlarmış !

BİR TECRÜBE EDİLSE

İstanbul Şehir Meclisi elektrik ücretlerine 3 kuruş zam yapılmasını kararlaştırdı ya. İşte bu kararı Bakanlığa tasdik ettirmek için Umum Müdür Ankaraya gitmiş.

Ziyan eden müesseselerin açığını halktan alınacak fazla paralarla kapatmak fena usûl değil ama, artık enteresanlığını kaybetti, bıktık

Alâkalı Bakan şu zam kararını tastik etmese de bu oyun değiştirilse acaba nasıl olur?

Kargı

Cumartesi — Çarşamba

ZEVKSİZLİK MÜSABAKASI

Yerli film yapanlar bir müsabaka açmışlar. İyi niyet sahibi bazı kimseleri, her gün, Beyoğlu sinemalarından birine, sabahın erken saatlerinde kapatıyorlar ve onlara, şimdiye kadar, milli sıfatı altında yapılmış filmleri göstererek zevklerini dumura uğratmağa çalışıyorlar. Sonra, kendilerinden en iyi rejisörü, en iyi mevzuu, en iyi filmi filân tayin etmelerini isteyeceklermiş. Fakat hakem olarak davet edilen zevatın sabırları, iyi niyetleri ve nezaketleri ne kadar suiistimal edilirse edilsin, verecekleri karar ancak şunlar olabilir :

En iyi rejisör? = Hangi rejisör !
En iyi mevzu? = Henüz filme alınmamış.
En iyi film = Bâkir film.

ÖLÜLER

Haziran ayı edebiyat âlemimizin iki mühim simasının kaybolduğu aydır. Ahmed Hâşimi on beş sene, Salâhaddin Enisi altı sene evvel defnettik. Ne de çabuk unutuyoruz ! Ahmed Hâşim hakkında, bir, iki mırıltı oldu. Salâhaddin Enis için o dahi yok.

Fransızlar «bahtiyar milletlerin tarihleri yoktur» derler.

Galiba biz öyle olduk.

DİRİLER

Bereket versin, yaşayanlar, kendilerini hatırlatabiliyorlar. Vasfi Rıza Zobu için bu akşam, açık hava tiyatrosunda bir jübile yapılıyor. İnşallah, hava da açık olur.

Vasfi Rıza Zobu, sanat hayatının yirmi beşinci yıldönümünü bundan altı sene evvel tes'id edecekti. Fakat harb dolayısiyle tehir etmiş. Vakıâ o zamanlarda bir takım jübileler yapılmıştı amma, herhalde Vasfi Rıza, karaborsacılıkla itham edilmemek için böyle düşünmüştür sanıyorum. Hem o zamanlar, sevimli aktör, henüz Felek'in çemberinden bu derece geçmiş değildi. Lâkin yine onu, bize, bu akşam Felek takdim edecek.

ÖZÜR

Köprüden Yalovaya kalkan 12 vapurunda, bereket bir hokkabaz ve birkaç küçük canbaz var. Bunlar, hem yolculara hoşca vakit geçiriyor, hem de Denizyollarının ihmallerine mazeret teşkil ediyorlar

Geçenlerde, bir yolcu, memurlardan birine, vapurun ayakyollarında su olmamasından şikâyet ediyordu. Memur, bu haklı şikâyete cevab veremedi, fakat :

— Bayım, dedi, su yok amma, bakınız hokkabaz var ! Sizi de bilmem ki nasıl memnun etmeli?.

AL GÜLÜM, VER GÜLÜM

Uzun etek tutmıyacak diyenlerin aldandıklarına şüphe yoktur. Büyükannelerimizin modası artık her tarafa hâkimdir. Her tarafa mı? Hayır. Plâjlar müstesna. Vakıâ büyükannelerimizin zamanında plâj yoktu, deniz hamamları vardı, ve onların, denize nasıl girdiklerini pek gören yoktu. Lâkin o devrin plâjlarına, Avrupada, uzun pantalonlarla, dirseklere kadar inen gömleklerle gidilirdi. Eh, mademki şimdi 1900 modası var, ne diye plâj kostümleri sokak kıyafetlerine uygun değil

Bu meseleyi bir mecliste görüşüyorduk. Nevin Seval :

— Doğru, dedi, fakat o zaman erkekler denize peştemalla girerlerdi. Siz yine peştemal kuşanın, biz de plâja şalvarla geliriz.

— Korkmayınız matmazel! Sizde ehemmiyet verilecek birşey bulamadım.

— Tabii doktor, yaşınızın icabı !.

"Yunan karikatürü"

Hangisi çalar ?

Fıkra malûmdur : Nasrattin Hoca birgün köyden kasabaya iniyormuş; çocuklar etrafını almışlar, hepsi de düdük ısmarlamış. Yalnız bir tanesi Hocanın eline bir mangır sıkıştırmış. Hoca dönüşte, getirdiği tek düdüğü o, parasını veren çocuğa uzatmış; öbürlerine demiş ki :

— Parayı veren çalar düdüğü !

Hoca galiba ilk defa yanılmıştır. Asıl parayı çalan çalar düdüğü! Hem de ne düdük !

Halkın dilini yakan çorba

BAKINCA BAĞ OLUR

Taksimdeki gezide, akşamları gezmenin imkânı kalmamış. Her köşesinde, irili, ufaklı toplarla, irili, ufaklı çocuklar futbol oynuyorlar.

Geçen akşam, hikâyeci F. Celâleddin ile biraz hava almağa çıkmıştık. Bir top geldi, bize çarptı. Peşinden koşup gelen çocuğa, doktor, o kendine mahsus müstehzi edasiyle :

— Çocuğum, dedi, siz galiba buraların yabancısısınız. Stadyom biraz daha aşağıda !

Fikret Âdil

Kendi gözündekini görmiyen

"Salute" den

— Mayonu unutmuşsun Süzan!

Minelbab İlelmihrab

Yazan: Refik Halid KARAY

Hürriyet ve İtilâfın daha kestirme bir yoldan hükümete doğru tırmandığı hissedilmişti! Hoş, bu his, aynen, bende de vardı.

12 - 13

Mütarekeden sonra Matbuat Kongresinde neler geçti?

Tramvayların kömürsüzlükten işleyemediği ve vapurların yine kömür meselesinden dolayı Köprüye iki saatte güç vardıkları bir sırada Bebekten İstanbula inmek insanın akşamdan uykusunu kaçırtacak müz'iç ve masraflı bir seyahatti. Bereket ki Dr. Adnan Beyin – Sıhhiye Müdiriyeti Umumiyesi hesabına – bir külüstür arabası vardı. Sabahleyin, geçerken, balkona işaret eder, beni de yanına alırdı.

İşte yine bir gün, böyle indik, Doğruyolda cesim bir binanın önünde durduk. Burası Matbuat Cemiyeti Dairesi idi, senelik kongre akdolunmuştu biz de bulunacaktık. Adnan Bey de Matbuat Cemiyetine, hattâ Cemiyetin o zamanki hakem heyetine dahildi. Salona girdiğimiz zaman toplanan halka bakınca bende evvelâ şu kanaat hâsıl oldu: İttihad Cemiyeti yaşıyordu. Müzakere açılınca bu kanaatime şunu da ilâve ettim: İttihad Cemiyeti memleketi tekrar ele almak istiyordu!

Soysallı İsmail Suphi Bey, bir haftadanberi, Matbuat Kongresinde bir muhalif grup yaratmak için çok çalışmıştı. Bu zümre ekalliyette idi. Fakat Nüzhet Sabit – bir çarkı felek fişeği gibi – bu ekalliyetin ortasında dönüp dolaşıyor, ateşin sözleri ve cezbeye benzeyen coşgunluğiyle bütün gözleri üzerimizde topluyor, etrafımıza kıvılcım yağdırıyordu.

İttihatçılar sağanak altında kalmış gibi nefesleri tutuk bir halde oturuyorlardı; o âhenk ve fevz fışkıran hatibe karşı ne İsmail Müştak Beyin câli neşesi, ne Tanin muharriri Muhiddin Beyin kırpıntı sözleri, ne de o zamanki Vakit sahiblerinden Ahmet Emin Beyin müdafaası bir mukabele teşkil edi yordu.

Lâkin rey toplanırken iş değişiyor, İttihadcı namzedleri – bizim aramızda – hem de daha büyük bir ekseriyetle mevki tutuyordu.

Kongre Sati Beyi reis, beni de reisi sani intihab ediverm işti. Fakat benim intihabım garib olmuştu: Ekseriyet grupunun namzedi gençliğinde Sabah mütercimliği etmiş olan esbak Dahiliye Nazırı valilerden Celâl Beydi; ben Celâl Beyin Gazeteciler Kongresine, işini gücünü bırakıp sanki bilfiil muharrir imiş gibi gelişine ve aramıza katılışına şaşarken yüz ağız birden onun ismini ileri sürmüştü. Ben derhal itiraz etmiştim:

— Efendiler, demiştim, Gazeteciler Kongresinin hiç olmazsa reisi saniliğine meslekten birini koyalım. Stokholm Sosyalist Kongresine Salâh Cimcoz Beyle eshabı emlâkten Nesim Mazelyah Efendinin ciheti hükûmetten tayinine benzeyen gülünç işleri biz olsun yapmıyalım!.

Bu ifadem nedense, birdenbire tesirini göstermiş, fırsattan bilistifade İsmail Müştak Bey ortaya benim ismimi atmış ve Kongre de derhal bunu tasvib etmişti.

Celâl Beyi, yerini almak için bilhassa düşürmüş gibi oluyordum, kabul etmiyecektim, fakat muhalif grupu bir reisi saniden mahrum etmek ve o yeri bir muarıza vermek de doğru değildi. Üç gün süren bu kongrede müzakere münakaşaya, münakaşa müdarebeye müncer olmuş, müdarebenin dahi mukatele ile nihayet bulmasına ramak kalmıştı.

Satı Beyin idaresizliği de kargaşalığa yardım ediyor, mektebler, medreseler halketmiş olan bu terbiyeci zatın mevkiini dolduramaması ve zekâsını gösterememesi tuhafıma gidiyordu. İttihadcılar (Yeni Gün)ü tutuyorlar, biz muhalifler (Tasviri Efkâr) ı iltizam ediyorduk. Serbest bir sahada iki zıd cereyan amma şiddetle boğuşuyordu..

Bir aralık iskemle iskemleye gelinmiş, kafa göz yarılmış, yerler kan içinde kalmıştı. Dışarıdaki araba ve otomobil gürültüleri, içerideki bu cenk ve cidal patırdısını, bereket ki, bastırıyordu. Yoksa, sokaktaki münakalât bir an için duruverse Beyoğlu mahalleleri uluşmamızın aksiyle dolacak, camlar çığlıklarımızın ihtizaziyle zıngırdayacaktı.

Sonunda yeni heyeti idare, intihabatı ekseriyeti gayrimüfrit ittihadcılara temin etti; en garibi iş güzar ve faal teşkilâtçımız İsmail Suphi Bey, heyete girmek için lüzumu olan reyi alamadı, namzed kaldı.

Fakat Mahmud Sadık Reis, Ali Kemal ile Nüzhet Sâbit ise âza olarak bu heyete dahil, yâni keyfiyet itibariyle bizim kısım galib idi; ben de intihab olunanlar arasında idim. Gidip bu neticeyi o aralık aynı sırada bir apartımanda oturan Ali Kemal Beye haber verdim. Dalgın ve düşünce ile yorgun gözleri, bermutad, hiçbir mâna ifade etmedi, makale icadiyle pek meşguldü. Fakat alelûsul bir itiraz savurdu:

— Mirim, bırak şunları... Ne halleri varsa görsünler... Hiç gidilir de onlarla bir arada çalışılır mı? dedi.

Dedi amma ertesi günkü içtimaa bir telefon davetiyle koşup geldi. Ben o zamanlar Ali Kemal Beyi iyi tanımazdım. Hattâ inanılmıyacak bir itirafta bulunayım: Kendisini ikinci defa görüyordum! Meşrutiyetten evvel (Serveti Fünun) da Hüseyin Cahidle geçen münakaşaları beni aleyhinde hazırlamıştı; (Figaro) muhabirinin bir resmi kabul münasebetiyle Elize sarayını tasvir eden makalesini – güya kendisi gezmiş gibi – hemen hemen aynen, hattâ kapıcı ve hademelerle konuştuğu sözlere kadar iktibas ederek imzası altında (İkdam) a yazması haysiyetli görmek istediğim bir muharrir için feci bir keyfiyetti; bunu ona affedemiyor, bu meseleden dolayı kendisine hiç bir türlü emniyet hissi duyamıyordum.

Saatini biliyor

— Baba, yemeğini getirdim!..

Yine aynı muharrirlerin Meşrutiyetten sonraki münakaşaları ise bende Ali Kemale hürmet hasıl ettirememiş, fazla olarak Hüseyin Cahide karşı beslediğim muhabbeti de silip götürmüştü. Sonra bir cihet daha vardı: (İkdam) Başmuharririnin tarzı tahriri. Ne edebiyatı kadimeye, ne cedideye, ne de halkın kullandığı şive ve lisana uymayan bu nev'i şahsına münhasır yazılar – içinde hakikat, ilim, irfan bile dolu olsa – sadeliğe âşık ve sun'ilikten müteneffir ruhuma, cicili bicili, renk ve çizgilerle taşkın « arnuvo » köşk tezyinatı kadar çirkin görünüyor; makaleleri frenklerin güya şarkkâri döşenmiş odaları ve şarklıların sanki frengâne süslenmiş salonları kadar acayibime gidiyordu. « Lisanımı çoğumuzdan iyi bilen bu muharrir, niçin doğru dürüst yazmak istemiyor? » diye daima, şaşıyordum. Hulâsa Paris muhabiri mahsusunun ne ahlâkına emniyetim, ne de kalemine zerre kadar muhabbetim vardı. Fakat üdebadan bazıları böyle düşünmüyorlardı, meselâ Celâl Sahir Bey Otuzbir Marttan sonra bile, şiddetli bir Ali Kemal taraftarı idi. Hattâ aramızda, benim Yakub Kadri ile beraber (Fecri Âti) den bir aralık çekilmemi intaç eden bir münakaşa bile olmuştu: Ben bir yazımda Ali Kemale – Edebiyatı Cedideye hücumunu hatırlatarak – ufak bir telmihde bulunmuştum. Celâl Sahir Bey kazma ucu dokunmuş bir solucan gibi, durgunluğunu terkederek, önümüzde kıvrım kıvrım, bükülüm bükülüm olmağa, çırpınmağa başlamış, o zaman Avrupaya kaçmış olan (İkdam) Başmuharririni müdafaa için kansız damarlarına can, nahif bünyesine kuvvet gelmişti.

Fakat bu muhabbet – Cahid Beyle barışıp tacirlikte karar kıldıktan sonra – misli görülmemiş bir adavete inkılâb etmişti. Harbi Umuminin son aylarında ben Şahirin yanında ağzıma eski dostunun ismini almağa bile cesaret edemezdim.

Ben, İstanbulda ne onunla, ne de – Rıza Tevfik ve Rıza Nur haricinde – hiçbir Hürriyet ve İtilâfçı ile temas etmiyerek müstakil bir muhalefet yapıyordum. Galiba Ahmed Samim, bir gün, uzaktan göstermiş, «İşte Ali Kemal budur!» demişti. Ben görüşmek istememiş, yürüyüp geçmiştim. İlk menfaya gönderildiğim zaman zihnimde bu şahsiyetten ancak hayal meyal seçebildiğim bir silik şekil kalmıştı.

(Devamı var)

Aşk ve izdivaç

Yazısız hikâye

"Esquiere" den

KİRPİNİN dedikleri

Yağ israfı

Sade yağ fiyatları artmakta imiş. Ne artmıyor ki? Şu var ki sadeyağ dediğimiz yağlardan el çekerek nebati yağlara alışsak, kullanmağa icbar etsek yağ derdinden ve sadeyağ fiyatları yükselmelerinden yarı yarıya kurtulmamız mümkündür.

Nebati yağlar kalöri itibariyle sadeyağdan farksızdır; daha temizdir; daha zararsızdır; daha ucuzdur; daha az hileye ve daha kolay tahlile müsaiddir. Olsa olsa çeşnisizdir. Fakat bu yağa - kanun ve talimatname metinlerinde bazı tadilât yaparak - muzır madde karıştırmadan çeşni ve rayiha vermek imkânı da vardır.

Sanki yediğimiz tereyağların çoğu hakiki tereyağ mıdır ve rayihaları tabiî tereyağ kokusu mudur? Öylesini bulsak yemeden önce öpüp başımıza koyarız! Ayrıca sadeyağlardan çoğuna da iç yağları vesaire karıştırılmıştır. Evvelce bu hiyleli ameliyeler yalnız İstanbulda yapılabilirdi. Şimdi doğrudan doğruya istihsal bölgelerinde yapılıyor ve yağlar şehrimize hiyleli tarafları ikmal edilmiş halde gönderiliyor.

Terakkiyi o bakımdan gösterdik, o bakımdan pek iyi sanayileştik!

Neden resmi teşekküller, okullar, diğer devlet müesseseleri zaten miktarı memlekete yetişmiyen sadeyağ sarfediyorlar da hem istihsali, hem imali kolay, fiyatı ehven, kalörisi aynı, sıhhate faydası mücerreb olan

nebati yağa bir kıymet vermiyorlar?

Hatırladığımıza göre harb devresinde bazı resmî müesseseler nebati yağ kullanmıştı ve hiç de fena netice alınmamıştı. Zaten dünyanın neresinde, hangi büyük insan kümeleri sadeyağla beslenir?

Neabti yağların zararlı tarafı yoktur; halbuki hayvani yağlar hem hiyleye müsaid, hiylesizi ise bünyeye gayrimüsaid olmak itibariyle birkaç bakımdan muzırdır.

Hepsini bir yana bırakalım, bu yağlar pahalıdır; alım satım sırasında daha fazla dalavere kaldırır. Hattâ iddia edilebilir ki sadeyağın halisini bulup yemek binde bir kula nasib olmaz baht işlerindendir. Nebatisinde ise aldanma ihtimali pek azdır.

Sadeyağı terketmek suretiyle bütçemizin yağ faslından yarı yarıya tasarruf olunabilir. Yâni milyonlar!

Devlet, büyük masraf ve zahmete girişmeden, işletilmesi basit olan nebati yağ fabrikaları da kurmak imkânına malik değil midir? Lâkin koyun sürülerini besleyerek sadeyağ yapamaz.

— Tasarruf! Tasarruf!

Diye haykırıştığımız bir devirde daktilo kadrolarında %10 tenzilât yapmakla işin içinden çıkamayız. En aşağı %50 lik radikal tedbirler almağa ve hamleler yapmağa muhtacız. Mızmızca hareketten bereket beklenemez.

KİRPİ

Aklımda kalanlar

Öyle bir söğdü ki!

Taşralarda dolaşan vilâyet naiblerinden (kadı) bir efendi Bağdaddaki memuriyetinin müddeti bittikten sonra İstanbula gelmiş. (... Eski zamanda naibler iki sene hizmetten sonra değişirlerdi...) İstanbullu ve ahbabı kesir bir zat olduğu için dostlarını, akrabasını, ricali devleti ziyaret etmiş. Sadrâzamı da göreyim demiş. Bir sabah erkenden Mercandaki konağında ikâmet eden Sadrâzam Âli Paşaya gitmiş. Paşa henüz Harem dairesinde imiş. Ne istediğini sormuşlar; söylemiş. Misafir odasına almışlar; Paşa efendi selâmlığa gelince haber veririz demişler, kendisine ikram etmişler. Yarım saat sonra da buyurun diyerek önüne düşmüşler, bir odaya sokmuşlar. Kapının sağ tarafında cılız mılız bir adam oturuyormuş. Kadı:

— Esselâmü aleyküm!

Demiş ve ilerlemiş, kanapeye oturmuş. Odadaki zat:

— Safa geldiniz, demiş, bir emriniz mi var?

Kadı bu suali beğenmemiş, âdeta betelir gibi cevab vermiş. Bir sual daha sorulunca:

— Evet, Sadrâzamı görmeğe geldim. Bağdaddan gelmişken ziyaret edivereyim, dedim. Peki amma siz kimi göreceksiniz? Taşradan mı geldiniz? Nerede idiniz?

Cılız adam cevab vermiş:

— Bendeniz bir yerden gelmedim. Buradayım. Babıâlide bulunuyorum.

— Âlâ! Babıâlide ne yapıyorsunuz?

— İşlerimle meşgulüm.

— Hangi kalemdesiniz acaba?.

— Sadaret kalemindeyim.

— Ne yaparsınız?

— Sadrâzamlık işini görürüm, yâni Sadrâzamlık yaparım.

Âli Paşanın bu cevabı karşısında kadının sarığı başından fırlamış, galiz bir küfür savurarak kalkıp Paşayı eteklemiş.

Âli Paşa ne zaman bundan bahsetse:

— Herifceğiz yüzüme karşı öyle bir söğdü ki, gülmemek için kendimi nasıl tuttuğumu Allah bilir.. dermiş.

Semih Mümtaz S.

«İktibas hakkı mahfuzdur»

İkisi de acemi

Bir cellâd, önüne getirilen bir idam mahkûmunun kulağına eğilmiş: «— Ne kadar iyi hareket etmek mümkünse yapacağım, fakat peşinden haber vereyim, daha şimdiye kadar hiç adam asmadım!» Mahkûm da demiş ki: "— Ben de elimden geldiği kadar senin işini kolaylaştırmağa çalışacağım, fakat bil ki ben de şimdiye kadar hiç asılmadım!..

Ellerini birbirine vur!

Narbonne Başpapazı bir gün yazıhanesindeki masanın üzerine pek çok altın yaymış, bunları saymakla meşguldü. O aralık bitişik odaya gitmek mecburiyeti hâsıl olur. Yazıhanesinde ziyaretine gelmiş bir papas vardı. Odadan çıkarken ona der ki:

— Avdetime kadar ellerinizi birbirine vurmanızı tavsiye ederim.

Marshall modası

"Ecnebi karikatürü"

Hep bir ağızdan: — Fakat bu ne biçim moda? Evvelâ uzun etekleri verdiniz, şimdi de tahsisatımızı kısaltıyorsunuz!

Yugoslavya mesele...

— Eyvah, altımdakiler kımıldamağa başla...

Satar Ali!

* * *

Beyazıddaki eski Maliye Nezareti, yâni bugünkü Askeri Tıb Fakültesi yıktırılarak yerine Adliye Sarayı yaptırılmasına karar verilmiş. Yıkılacak bina sapasağlamdır; milyonlar değerindedir; içi betonlaştırılarak kıyamete kadar kullanılabilir. Bir zamanlar koca İmparatorluğun Maliye Nezaretine yetişirdi. Şehrimizde boş arsa mı yok? Fakülte binası yapmak için de ne apartımanlar yıktık ve

Yıkar...

daha d... nu esk... geniş ... versite... miz dü...

Bir ... yorduk... «Yıkar... pamaz... yıkmad... Posta) ... güme ...

— Bunlardan biri nişanlım, öbürü sevgilin...
— Ne tesadüf, benimki de aksi!

Yugoslavya meselesi

...şkiler kımıldamağa başladılar !

...atar Ali ! Yıkar Ali !

★ ★ ★

... Maliye Neza-
... Askeri Tıb Fa-
... verine Adliye
...na karar veril-
...a sapasağlam-
...gerindedir; ici
...yamete kadar
...zamanlar koca
...liye Nezareti-
...mizde boş arsa
...binası yapmak
...nlar yıktık ve

daha da ne binalar yıkacağız. Bunu eski Harbiye Nezaretinin pek geniş olan avlusuna yaparak Üniversiteyi bir kül haline getirmemiz daha doğru olmaz mıydı?

Bir «Sakar Ali» hikâyesi biliyorduk. Şimdi de dilimize bir «Yıkar Ali» veya «Yıkmadan yapamaz Ali» hikâyesi geçti. Aman, yıkmadan yap, Ali Dayı! (Son Posta) nın dediği gibi milyonlar güme gidiyor.

...nişanlım, öbürü sevgilimdir.
...imki de aksi !

Bir dokun...

Şimşir tarak

Bir defa tarif edeyim, bakalım tanıyabilecek misiniz! Hani, bir zamanlar Sıraservilerde genişçe bir binada kiracı olarak oturuyordu. Fakat günün birinde kendini kiracılığa lâyık görmedi; "Ne demekmiş! Benim, bacasından buram buram dumanlar savrulan koskocaman fabrikam var. Bir deryaya da hükmediyorum. Şehrin dört bucağını köstebek yuvası gibi delik deşik etmişim, en küçüğünden en büyüğüne kadar bütün binalara girip bodrumlardan üst katlara el atmışım,

kol salmışım. Neden hâlâ kira evlerinde dolaşayım, neden İstanbul halkı bana bir binayı çok görsün, neden benim bir malikânem olmasın? Hayır, kira evinde oturamam artık" dedi ve dediğini yaptı. Kasasının dibini köşesini silip süpürdü, avuçlar dolusu parayı gözden çıkardı, Tünel caddesindeki yan sokkalardan birinde sefertası gibi dört katlı bir bina .atın aldı, Sıraservilerdeki kira evinden çıkıp kendi mülküne yerleşti. O zamanlar; "Güle güle oturunuz" demeğe gitmek istedim ama, yeni binasına lâyık bir hediye götürmek külfetine tahammül edemiyeceğim için vazgeçtim bu ziyaretten. Esasen onun böyle bir duaya ihtiyacı da yok ya. "Allah seni gülmeden ayırmasın!" diye vaktiyle alım duasını! Daima yüzü güleçtir. İstanbul halkına türlü müziplikler eder, biz somurttukça o fıkır fıkır güler.

Bu kadar tariften sonra elbette tanımışsınızdır bizim "Sular İdaresi" ni. Sular kadar aziz olsun, tıkır tıkır işliyor. Maşallah! Yani, efendim daktilo makineleri tıkır tıkır işliyor, sesleri sokaktan duyuluyor. Zaten işi gücü ses vermekten ibaret. Kendi binasında makine tıkırtısı, bizim evlerde ıslık vızıltısı!

Kat kat üstünde minimini odacıklara istif olan memurlar harıl harıl yazıp çiziyorlar. Sudan işler için tomar tomar kâğıt dolduruyorlar, fakat suya ve su işine katiyen el sürmüyorlar!

Haa, unutmıyayım, köşe başında elektrikli tabelâsı da var. Tramvay caddesinde büyük bir binanın duvar köşesine tabelâ yerleştirilmiş, üzerinde "Sular İdaresi" yazılı, altındaki kıvrık ok da kendi sokağını gösteriyor.

Geceleri sabaha kadar pırıl pırıl yanan bu oklu tabelânın mânasını pek anlıyamadım. "Daire mütemadiyen çalışıyor, gece gündüz abone kaydediyor, geceleyin müracaat eden aboneler sokak içindeki binayı kolayca bulsunlar diye bu levhayı astılar" desek, hayır, bu olamaz. Susuz idarenin gece gündüz yeni aboneler kaydetmesi şöyle dursun, elinden gelse eski aboneleri de sepetleyip rahat edecek!

"Sokak içinde kendi mevcudiyetini unutturmamak, gece gündüz hatırlatmak için böyle bir tedbire başvurdu" desek, buna da lüzum yok. Unutulur mu, a efendim? Sular İdaresini nasıl unuturuz? Bir ân dahi hatırdan çıkaramıyoruz, karşımızda susuz terkos muslukları ıslık çaldıkça daima yadediyoruz onu!

Şu halde elektrikli tabelâyı süs için, gösteriş için asmış olmalı. Buna bir diyeceğimiz yok. Şimşir tarağı da esirgiyecek değiliz ya!

Cemal Refik

SÖYLENİŞ

Oldu yeşil çayırları şiirin artık sapsarı
Coştu çünkü hak katin çamurları, karları!

Bir an geldi felek tuttu mâbetleri boşalttı
Tıkabasa doldurarak dansingleri, barları!

Nice zıpır enselerde hayli boza pişirdi
Zindanlarda gördük sonra Kayzerleri, Çarları!

Dür dübârâ atanlardan bir takımı bak bugün
Tekmil düşeş düşürüyor elindeki zarları!

Gerci hepsi vızlar amma burnumuzda durmadan
Aynı balı veremiyor ne çare ki her arı!

Ne umarsın insanlıktan a evlâdım, mademki
Hep şempanze torunudur medenisi, barbarı!

Elli yıldır tiksindirdi beni hattâ ahlâktan
Şu hamiyet cayırtısı, şu fazilet carcarı!

Fazıl Ahmed AYKAÇ

Köylüler alâkasızlıktan şikâyet ediyorlar.
"Gazetelerden"

— Sular gittikçe yükseliyor !
— Elbette yükselir oğul.. Anamız ağlıyor !

ESKİ SAYILARIMIZ

Okuyucularımızdan arzu edenlere - zarf içinde gönderecekleri pul mukabili - yeni çıkan gazetemizin 1 inci sayısından itibaren eksiksiz olarak gönderilir.

Eskiden çıkmış olan AYDEDE nüshaları mevcut değildir.

Tecrübe ettiniz mi ?
DENTOSİL
DİŞ KREMİ
Bol köpürür, zevkinizi okşar
sizi ferahlandırır.

Ya ölmezsen...

Genç bir adam yatakta yatıyor, artık kalkamıyacağını, hastalığının ümitsiz olduğunu anlamış. Otedenberi çapkınlığından şüphelendiği karısını yanına çağırır:

— Artık benim için kurtuluş yok biliyorum, seni bir çok defalar kıskançlık kavgalarım yüzünden ağlattım. Şimdi bana doğruyu söyle: Ben mi aldanıyordum, yoksa sen mi beni aldatıyordun?

— Evet ama...

— Evet ama ne demek?

— Ya iyi olur da kalkarsan?

Polis romanı meraklısı hırsız

Hırsız — Hele biraz bekle yahu! Sayfaları amma da çabuk çeviriyorsun!

"Fransız" karikatürü

Muktesit zevce

Doktor — Karnına pirinç lâpası koymalısınız!

Kadın — Âlâ! Sonra da onunla bir sütlâç yapar, yediririm!

"Fransız" karikatürü

Nizamnameye göre hareket

Amerikada üç genç kız otomobilleriyle uzak bir yere gezmeğe giderler. Önlerine lâtif bir göl çıkar. Bakarlar ki etrafta kimse yok, soyunurlar. Fakat tam suya girecekleri sırada ağaçlar arasından bekçi zuhur eder:

— Burada banyo etmek yasaktır.

— Biz soyunmadan önce söyliyemez miydiniz?

— Niçin söyliyeyim ki... Nizamnamenin yasak ettiği soyunmak değildir, yıkanmaktır!

Nikâh Dairelerinde

Dünya evine yeni giriyorum!

Bayan Meşkûre pek şık! Saç tuvaleti yeni moda. Yanlardan ve enseden toplanıp tepesine yumaklanmış. Gözler çipil, kirpikler rimelli, burun sivri, çehre uzun, çene yamyassı. Yüzündeki kremli pudra sıvasının üzerinden yuvarlanan ter damlacıkları burnunun

iki yanından ağzının kenarlarına doğru eğri büğrü çizgiler çekmiş. Kulaklarında, eski evlerin saksaklı kapı halkalarını andıran iri küpeler, boynunda kalın altın zincire takılmış yürek şeklinde bir madalyon. Giyimi de göz alıyor. Al masa çuhası renginde ve çoban kepeneği biçiminde mantosunun geniş vatkalı omuzları palan kaşı gibi yukarıya kıvrılmış. Adım attıkça al pardesünün altından yaprak yeşili robunun kıvrım kıvrım etekleri dalgalanıyor.

[illegible]ar taşkın, bacaklar badi badi, baldırlar kalın. Kusura bakmayın, Meşkûre Hanımın yaşı hakkında bir şey söyliyemiyeceğim. Zira pek kestiremedim, yanılırım belki.

[illegible] evim. Muharrem Bey. Kalın telli, kırpık saçlarının diken diken durusundan belli ki yakın zamana kadar kafasını ustura ile kazıtıyormuş, saç tuvaletine yeni başlamış. Bu değişiklik, Meşkûre Hanımın arzusunun eseri olsa gerek! Fakat hanımın ince zevki, Muharrem Beyin bıyıklarına henüz tesir edememiş. Burun deliklerinden fırlamış bir çift tekir kedi kuyruğunu andıran bıyıkları ağzının üzerinden çenesine doğru kıvrılmış. Kırçıl gür kaşları alnının saç bitiminden göz çukurlarına kadar kaplamış. O da kısaca boylu, iri kemikli, değirmi yüzlü, mor burunlu, çifte gerdanlı, ensesi katmerli.

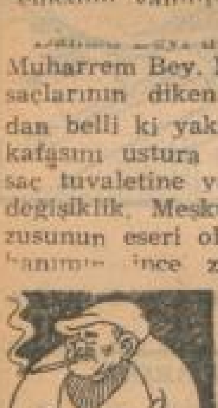

Davetliler arasında dolaşıyor, gülüyor, konuşuyor ve bu arada gözlerini Meşkûresinden ayıramıyor, dallardaki serçeleri gözetleyen kedi bakışlariyle onu hanımı takib ediyor.

Kendisiyle konuşmak merakına kapıldım ve nihayet bu fırsatı da buldum. Bir aralık kapı yanında benim bulunduğum tarafa doğru yürüdü, önümden geçerken sokuldum:

— Tebrik ederim, Bayım. Uğurlu kademli olsun.

Yılıştı:

— Âmin. Ağzına sağlık. Darısı senin de başına inşallah.

Sigara ikram etti, kendisi de ceketinin iç cebinden çıkardığı uzun yâsemin ağızlığına bir sigara geçirip yaktıktan sonra gözlerini parmağındaki kalın alyansa dikti, gülümsedi:

— İnşallah bundan sonra şu dünyanın tadını çıkaracağım.

— Şimdiye kadar neden bekâr kaldın?

Dik dik yüzüme baktı:

— Öyle şey olur mu canım? Bu ikinci nikâh.

— Yaaa!.. Birincisi ne oldu?

Kayıdsız bir edâ ile elini salladı:

— Başımdan defettim onu.

— Neden? Kötülüğünü mü gördün?

— Başka bir kötülüğünü görmedim emme kafalarımız birbirine uymaz oldu. Yirmi sene evvel evlenmiştik. Muharebe içinde tarlayı, toprağı sattım, alış verişe giriştim. Zengin olduktan sonra kalktık İstanbula geldik. Üç senedir buradayız. Eh ben adam değil miyim? İstanbulun gidişatına uydum. Akşamları kâh eş dost arasında, kâh evde birer şişe rakı içmeme dayanamadı karı. «Vay, sen bu yaştan sonra namazı, niyazı bıraktın da işreltere başladın. Senin gibi cehennemlik herifle oturamam ben» diye tutturmaz mı! Gece gündüz dırıltılara başlayınca benim de canıma yetti; «Karı! Sen benden boş ol da memlekete git, orada otur. Her ay ben sana para yollarım» dedim, boşandık.

Gözlerini Meşkûre Hanıma dikip içini çekti:

— Allaha şükürler olsun ki şu hanımı buldum. O da benim gibi keyif ehli. Karşı karşıya içiyoruz. Yâni senin anlayacağın, dünya evine yeni giriyorum ben.

Nikâh salonu açıldı, Muharrem Bey telâşla Meşkûre Hanımın kolundan tutup yürüdü.

Ce. Re.

İki adam arasında

Birinci Adam — Azizim, bir film gördüm. Baştan başa hayat, güzellik, heyecan. Adı: «Unutulan Yıllar»

İkinci Adam — O bir şey mi azizim, düşün; bir şehir kurulmuştur, yollar yapılmış, meydanlar açılmış, her şey tamamlanmıştır. Ne mi eksik? «Unutulan kanalizasyonlar».

O kadarcık kusur

Adamın biri servetine tama' ederek gayet yaşlı, kör, kötürüm ve kanbur bir kadınla evlenmiş.. Aziz ahbablarından biri dayanamamış:

— Canım, demiş, bu tek gözlü mahlûku da neye aldın?

— Fena mı, diye cevap vermiş, kabahatlerimin yarısını göremez!

— İyi ama ayağı da sakat...

— Daha âlâ, bir tarafa çıkmaz.

— Peki, kanburuna ne diyelim?

— Artık okadarcık bir kusuru da olmasın mı?

Hırla - Gürle

Erzurumda Şeyh Habib Efendi, mensub olduğu Kadiri tarikati usulüne göre cehri zikrettikçe Müderris Nail Efendi: «Hırla Habib Efendi, hırla Habib Efendi!» derdi. Hem nüfuzlu, hem de mergûb bir zat olan Habib Efendi Valiye müracaat etmek suretiyle Müderrise 500 kuruş bağlattı. Nail Efendi bu lûtfun nereden geldiğini öğrenince: «Gürle Habib Efendi, gürle Habib Efendi!» demeğe başladı.

Çok olunca

Kadın — Ay, sana da mı söz vermişim!

HİKÂYE

Çifte telli

— Buba! Buba! Cingânlar geldi! Bak!

Al basma entarisinin üzerine sarkan çift örgüs altın sarısı saçlarını hoplata hoplata, yalın ayak koşup da gelen küçük Eminenin gösterdiği tarafa, ihtiyar Hasan Dayı öfkeli bakışlarını dikti.

— Yine mi geldi Köpoğlunun uşakları? diye söylendi.

Köyün hemen kıyısında, koyu toprak rengi insanlar, yine koyu toprak rengi çadırlarını kurmakla meşguldüler. Erkekler arabalardan çözmüş, yahud da yüklerini indirmiş oldukları beygirleri köstekleyerek kıra salmak üzere idiler. Kadınlar akşam komanyasına hazırlık yapıyorlardı. Sırtlarında her taraflarını örtmeğe yetmiyen kısacık gömlekli çocuklar çapula çıkmışlar, kümesleri, yemiş ağaçlarını, alçak damlarda kurutmaya bırakılan mısır hevenklerini gözlüyorlardı.

Kızının verdiği haber, Hasan Ağanın canını sıkmıştı. Bu çingene sürüsü her ne zaman geldi ise köyün rahat ve huzurunu kaçırmıştı. Tavuklar eksilir, davarlar kaybolur, çoluk çocuk işinden, gücünden alıkonurdu. Çünkü bu kara suratlı sözümonalar sade çapulculukla kanaat etmiyor, fala bakmak bahanesile ve yahud ki çalgı çalarak, türlü düzenbazlıklar ederek para çekmesini, pırtı, azık toplamasını da biliyorlardı.

Hasanın evi köyün en kenar evi idi. Çingenelerin çerkisi ona pek yakın düşüyordu. Onun için en fazla endişe eden, en çok köpüren de o idi. Bıldır, yine bu körolasıcalar onun bir oğlağını, beş tane de yumurtlayan anaç tavuğunu iç edivermişlerdi.

İhtiyar köylü mırıldanaraktan, derdini dökmek üzere çınaraltına, hemşehrilerinin yanına vardı.

Gün kavuşmuş, güzel, ayışıklı bir gece başlıyordu. Hasan Ağa camide yatsıyı da kılıp evinin yolunu tuttu. Böyle bir vaziyet karşısında ne olur, ne olmaz vaktiyle dönmek gerekti. Çoluk çocuğu bu haydud çetesinin burnunun dibinde yalnız koymak sakat işti.

Adamcağız sigarasını tüttüre tüttüre mezarlık boyunca giden yoldan yürüyordu. İleride, çingenelerin öbek öbek yakmış oldukları ateşlerin kızıllığı ayın baygın ışığını yere dökülmeden boğuyordu.

Hasan Ağa mezarlığı çeviren çitin kıyısından kıvrılacağı sırada, oracıkta, kaba tezeklerin üzerine çömelmiş iki gölgeyle karşılaştı...

Bunlar, birisi yaşlı, öteki tazecik iki Çingene karısı idi. Yaşlısının koltuğunda bir acayib nesne vardı. Birdenbire irkilip geriye seğirten Hasan Ağaya kahkaha ile güldüler. Yaşlısı:

— A be, ne korktun ağacığım? dedi. Senin gibi koç yiğitler böyle ürkek mi olur?

Hasan Ağa kükredi:

— Ne arıyoğuz burda, gahpenin gızları?.

— Ay ışığında serinliyoruz a be ağam. Kemanemizi de aldık, safa süreceğiz. At şuraya bir beşlik, sana bir İstanbul havası vurayım. Penbe de türkü çağırsın. İçerin açılsın.. göynün ferahlasın.

— Get işine!

— Darılma aslanım! Para da, pul da vermesen, canın sağ olsun! Kız, Pembe! Çağır hele bizim ağaya, oynak tarafından bir türkü!

Pembe adına cevab veren kız ayağa kalkıp, otuz iki dişini bir dizi sadef gibi, ayın ışığına gösteren tatlı bir gülüşle ortaya geldi. Lâhzada keman, kart karının kotluğundan çenesine yer değiştirmiş, yay, korkak bir zampara gibi, usul usul, telleri öpmeğe başlamıştı.

Hasan Ağa oracıkta şaşkın şaşkın duruyordu. Pembe, vücudüne, nefis uyandırıcı bir kıvraklık vererek kuşağını düzeltti; parmaklarındaki çalpareleri sağladı. Tam o sırada ayın ışığı kızı sarıvermişti. İhtiyar köylü farkında olmıyarak yutkunurken az kaldı tıkanıyordu. Kendisini dürten şeytanı ötelemek için karılara bir daha çıkıştı:

— Gedin, ülen!

Ve yoluna devam etmek isedi. Lâkin ihtiyar karı geçid vermiyordu bir türlü.

— Baka, güzel ağacığım! Hiç böyle yağlı ballı, oynak, boncuklu oyun gördün mü?

Sahiden de görmemişti. Vay anaaam! Kâfirin kızı ne de kıvırıyordu ya!

— Yavrucağın alıncağızına bir papelcik olsun yapıştırmaz mısın?

Hasan Ağa ter döküyordu. Kanı başına çıkmış, delikanlılığın hasreti kızgın buğu halinde varlığını sarmıştı. Kuşağının kıvrımından meşin cüzdanı çekti, çıkardı. İçinden aldığı pırpıt, kirli lirayı, önünde, arkaya doğru baş eğerek, göğüs titreten Pembenin alnına yapıştırdı.

Kemancı karının gözleri cüzdanı dolgun görmüştü. Havayı hızlattı.

— Oh.. Oh.. Yallah!.

«Bahçede var var, sende bir kal var»

— Kıvır yavrum, ayva göbeğini!. Ağam keyfe gelsin!.

Artık Hasan Ağa ihtsra yer bırakmıyordu. Bir iki defa, kıvrasık beli sarmak üzere hamle etti. Pembe, çevik hareketlerle her seferinde uzağa kaçtı.

Oyun devam ediyordu. Tanyeri ağarıncaya kadar sürdü. Cüzdan boşalmış, ihtiyarın da takati kesilmişti.

Sabahleyin, meraka düşüp de Hasan Dayıyı aramağa çıkanlar, onu mezarlığın çiti kenarında ölü buldular. Kan boğmuştu.

Ötede, Çingenelerin akşamdan konakladıkları yerde ise, yalnız iki üç öbek yanmış ateşlerin külleri duruyordu... Pembe, katil çiftetellisini başka köylerde oynamak üzere erken erken göçmüş, gitmişti.

Ercümend Ekrem TALU

İnşallah!

— İşe yaramıyacağı anlaşılan atom bombalariyle mesken buhranını halle karar verdik.

Anlayışlı kadın

Bayan son derece zarif bir elbise giymiş, mükemmel bir makyaj yapmış, salonunda divana uzanmış bir kitap okuyordu. Arkadaşı içeriye girdi. Burnuna çarpan nefis kokuyu koklıyarak:

— Ziyaretimle seni rahatsız etmedim ya?

— A.. Ne münasebet, yalnızım. Kimseyi beklemiyorum ki..

— Hiç sanmam, kimseyi beklememiş olsaydın bu canım kokuyu bukadar bol bol kullanmazdın!

KULLANDIKLARIMIZI BİLELİM

Kadınlara mahsus eşya

El çantası

El çantası, Ortaçağ Avrupasında hayır için verilecek paranın konmasında kullanılan ve bel kemerine bağlanan keseden türemiştir. Bu keseler de tıpkı dedelerimizin ve ninelerimizin keseleri gibi işlemeli ve incilerle süslü, çok defa kadifedendi. XVII asırda bile bu şekilde yapılıyordu. Sonra unutuldu; romantizm cereyanı yeniden modalaştırdı; nihayet bugünkü el çantaları şekline girerek kadın büt çesinde tekrar masraflı bir süs oldu. Başlangıçta çantalar da keseler gibi bele asılırdı. Şimdi omuzdan aşağı sarkıyor. Daha büyütülürse avcı çantası gibi sırta takılması da mümkündür!

Manşon

Bir müddet terkedilip, yine modası başlıyan Manşon, XVI. asrın icadıdır. Bir asır sonra çoklaştı ve XV. Louis devrinde kadınların süslerinden biri oldu. Kürk ise Kalûbelâdanberi kadın ve erkek bütün soğuk iklim insnalarının elbisesiydi. Süs ve lüks şeklinde kullanılışı eski Romlalılar zamanında başlar. Bugün kürksüz kadın, artık parmakla gösterilecek kadar azdır ve kürklüler arasında, çıplak geziyormuş gibi utangaçtır!

Ondülâsyon

Son icadlardan ondülâsyonu, 1853 de Parisli berber Marcel bulmuştur. Permenant pek yenidir; 1920 senesinde Amerikalıların bu işe yarıyan elektrik makinelerini icadlarından sonra önce Parisi, sonra bütün dünyayı sarmıştır.

Kombinezon

Eski tâbiriyle gömlek, şimdi kombinezon dediğimiz iç çamaşırı XV asra kadar Avrupada bilinmezdi ve VII. Charles'ın karısı sandığına ancak iki tane keten gömlek koyabilmişti.

Saç boyası

Saç boyası, Çin kadınlarının gül suyuna karıştırılmış Çin mürekkebiyle saçlarını kapkara etmesinden başlar. Mısırlılar da boyarlardı. İbrani güzelleri ise saçlarına altın tozu serperler, Roma koketleri yeşil altın ve mavi renge boyanmış saçlardan hâzederlerdi.

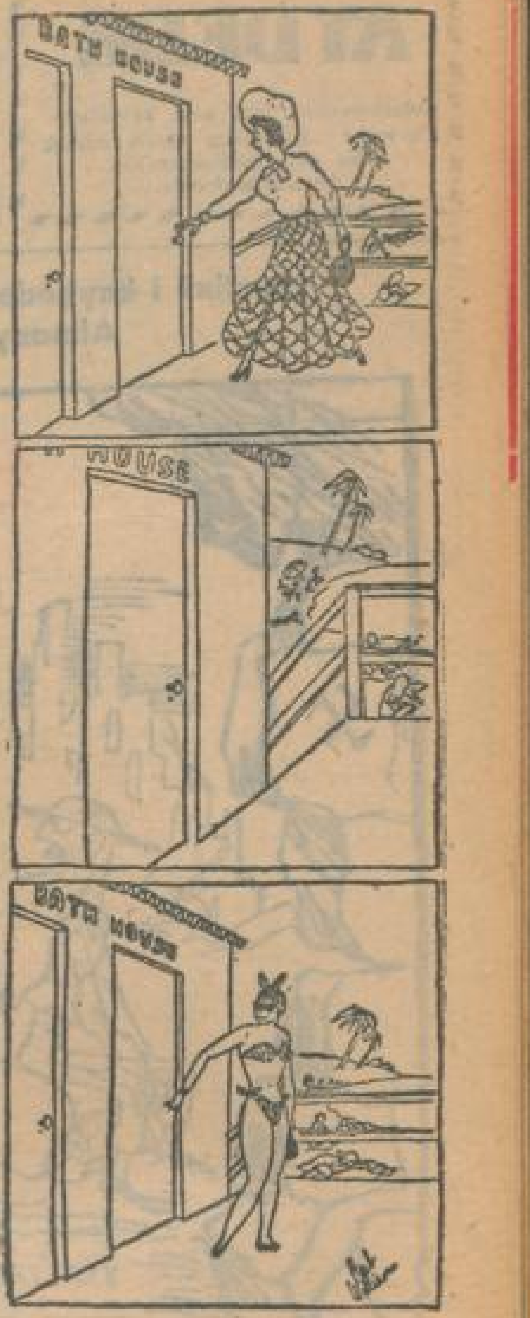

Ne kıyafette girerler? Ne kıyafetle çıkarlar?

"Ev. Post" dan

Bir istifa

Vaktiyle gece yarısı bulut gibi bir sarhoş yakalamışlar, o zamanın karakoluuna getirip tıkmışlar ve sormuşlar:

— Söyle bakalım, gece yarısı sarhoş olarak sokakta ne dolaşıyorsun?

— Siz bana karışamazsınız, ben yeniçeri ağasıyım!

Ne kadar zorlasalar ağzından başka bir cevap alamamışlar. Fakat ertesi sabah falaka ile istintaka çekilince bülbül gibi söylemeğe başlamış. O zaman:

— Hani, demişler, gece yeniçeri ağasıyım diyordun?

— Efendim, demiş, sabaha karşı ayıldım, istifa ettim!

Tren biletçisi

Evini süslüyor.

"Franss" karikatürü

AYDEDE

Koleksiyonları için orta sayfaların da rahat okunmasını temin edecek bir cild idarehanemizce hazırlanmaktadır.

AYDEDE

CUMARTESİ, ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ HOŞSOHBET GAZETE

AYDEDE

Sütunlarında yer bulan

İlânlar

En aşağı 3 gün okunur ve ellerde döner dolaşır.

Hemen paket yapılmaz.

(Berlin) i kaybeden Almanyayı kaybeder;
Almanyayı kaybeden Avrupayı kaybeder.

"Carrefour"

"Kont" un sonu

Geçenlerde Marsilya'da bir dilenci sefalet ve açlık yüzünden 43 yaşında ölmüştür. Bu dilenci Napolyon'un zevcesi İmparatoriçe Jozefin'in torunlarından Kont dö Bauharnais idi. Önceleri seyyar çalgıcılık, bir aralık da cam temizleyiciliği yapmış, sonra işi dilenciliğe dökmüştü.

Ultramin

DİŞ KREMİ

Dişleri çürümekten korur

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5	Lira
»	Memleket dışı	12	»
1 Senelik	Memleket içi	14	»
»	Memleket dışı	21	»

Sahibi: F. KARAY
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Z. Çalıkoğlu
İdare yeri: Ankara Caddesi 98/2 İstanbul
Dizildiği Yer:
Murat KERMAN Mürettiphanesi
Basıldığı Yer: TAN Matbaası

Hayatınızda bir apartman dairesine sahip olmayı düşünüyorsanız;

10. Temmuz. 1948 akşamına kadar bankamızda
250 Liralık bir hesabınız açılmış olmalıdır.
29. Ekim. 1948 günü bu hesap, size bir apartman dairesinin mülkiyetini kazandırabilir.

TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.O.

TEMMUZ SAYISI ÇIKTI

Hanımeli

Türkiyenin en büyük, en zengin, çok renkli
KADIN GAZETESİ

1 — Sizin en iyi ve en sadık en vefalı arkadaşınızdır.
2 — Sizi düşünür, sizi sever ve sizin için çalışır.
3 — Elinize ve evinize çok yakışır. Sizi dinlendirir.

Okuyunuz ve tavsiye ediniz. Pafta ilâvesiyle
40 SAYFA 50 KURUŞ

İstanbul TAN Matbaası

YOKET

Bit, pire, tahtakurusu, sinek ve benzeri bütün haşaratı öldürür. Tekel bayilerinde yarım litrelik şişesi, şişe depozitosu dahil 125 kuruş fiatla satılmaktadır.

ŞÖHRET NEDİR?

* Şöhret nedir? Bu şöhret bir, iki asır sonra ancak mektep talebesini sıkmağa yarıyacaktır.

* Şöhret nedir? Kendi hakkında birçok saçmalar söylemektir...

* Şöhret nedir? Bir sürü ahmak tarafından kendisine üstat dedirtmektir!

TÜRK TİCARET BANKASI

Yüzde 3 1/2 faizli
TASARRUF HESAPLARI **1948 ikramiye plânı**

12000 liralık
ikramiye ilâve edilmiştir.
10 Ağustos 1948 çekilişindeki ikramiyeler:

1	adet	6000	lira
1	"	3000	"
1	"	2000	"
2	"	1000	"
4	"	500	"
30	"	100	"

Gişelerimiz istenen izahatı vermeğe amadedir.